

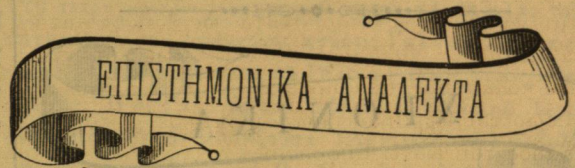
ΑΙ ΕΝ ΑΦΡΙΚΗ ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΝΛΕΥ

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Στάνλεϋ, ὡς ἐδημοσίευσαν πολλὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα, μανθάνομεν νεωτέρως εἰδήσεις περὶ τῆς λίμνης Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου, γνωστῆς τὸ πρῶτον γενομένης τῷ 1877, ἣν οἱ αὐτόχθονες Μούκα Νσίγη κλοῦσιν. Ἡ λίμνη αὕτη δὲν εἶνε τοσοῦτον μεγάλη, ὅσφ κατ' ἀρχὰς ἐπιστεύετο, τὰ βόρεια δ' αὐτῆς μέρη εἶνε πλήρη ἰλύος καὶ ἄμμου, τὰς ὁποίας κητὰφέρουσιν οἱ χειμῆρροι ἀπὸ τοῦ ὄρους Ρουβενζόρι, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνακάλυψις εἶνε ἴσως ἡ σημαντικωτέρη ἐπιτυχία τῆς περιηγήσεως ταύτης τοῦ Στάνλεϋ. Τὸ ὄρος τοῦτο, οὐτινος ἡ χιονοσκεπὴς κορυφή ἔχει ὕψος 5500 μέτρων (18—19,000 ποδῶν), εἶνε ἠψίστειον ἐστειμένον ὡς καὶ τὸ Κιλιμάνζρον. Ὁ ὑπολογαγὸς Στάιρς, ὅστις ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου μέχρις ὕψους 10600 ποδῶν, ἀναφέρει, ὅτι μέγα μέρος τῶν κλιτύων αὐτοῦ εἶνε κητὰφρον ὑπὸ δασῶν Βαμβούσης⁽¹⁾ καὶ λειμῶνων, καὶ κητοικεῖται ὑπὸ αὐτοχθόνων μέχρις ὕψους 8000 ποδῶν. Ὁ ὄρητικὸς ποταμὸς Σεμλίκης, ὅστις συνδέει τὴν λίμνην Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου μετὰ τῆς Ἀλβέρτου Νυάνζας, φέρεται ἀπὸ τοῦ ὄρους Ρουβενζόρι τοσαύτην ποσότητα κροκκῶν καὶ ἄμμου πρὸς τὴν λίμνην Ἀλβέρτου, ὥστε ταύτης τὰ νότια μέρη διαρκῶς προσχώνονται. Τὴν κορυφὴν τοῦ Ρουβενζόρι σπικνίως ἠδύνοντο οἱ περιηγηταὶ νὰ τὴν παρατηρῶσι κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἢ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καθ' ὅλην δὲ τὴν ἐπιλοιπον ἡμέραν ἦτο κηκλυμμένη ὑπὸ νεφῶν. Νοτιώτερον τοῦ Σεμλίκη ποταμοῦ ὑπάρχει ὄροπέδιον, ἀποτελοῦν τὸν ὑδροκρίτην (τὸ ὄριον τῶν ὑδάτων) τῶν ποταμῶν Νείλου καὶ Κόγγου.

Ἡ σπουδακότης τῆς λίμνης Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου ἔγκηται εἰς τοῦτο, ὅτι εἶνε ὁ συλλογεὺς ἀπάντων τῶν χειμῆρρων τῆς νοτιοδυτικῆς ἢ ἀριστερῆς λεκάνης τοῦ Νείλου, τῆς ὁποίας ἄπαν τὸ ὕδωρ δι' ἑνὸς καὶ μόνου ποταμοῦ, τοῦ Σεμλίκη, χύνεται εἰς τὴν λίμνην Ἀλβέρτου Νυάνζαν, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ ἡ λίμνη Βικτωρία Νυάνζα συλλέγει τὰ ὕδατα ἀπάντων τῶν χειμῆρρων τῆς νοτιοκηκτολικῆς ἢ δεξιῆς τοῦ Νείλου λεκάνης, ἄτινα διὰ τοῦ ποταμοῦ Βικτωρία Νείλου ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν λίμνην Ἀλβέρτου Νυάνζαν. Ἀπὸ τῆς λίμνης ταύτης τὰ ὕδατα πρὸς βαρρῶν διευθυνόμενα, ἐκρέουσιν ὑπὸ τὸ ὄνομα Λευκὸς Νείλος. Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἀνηκλήθησαν ἐντελῶς αἱ πηγαὶ τοῦ Νείλου.

Ὁ μνηρὸν τῆς λίμνης Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου καὶ πρὸς τὰ ἀνηκτολικὰ αὐτῆς ἀνηκλήθη ὁ Στάνλεϋ ἀλυμρῶν τινα λίμνην, ἣς τὸ ὕδωρ εἶνε κηκορεσμένον ὑπὸ μνηχειρικοῦ ἄλατος, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν δὲ τῶν ἠλικκῶν ἀκτίνων κηλύπτεται ἡ ἐπιρῆνεια αὐτοῦ ὑπὸ ἄλατος, ὅπερ ἀποτελεῖ πολύτιμον καὶ περιζήτητον προῖον τῶν αὐτοχθόνων. Διὰ τοῦτο ἡ λίμνη αὕτη εἶνε τὸ μῆλον τῆς ἐριδος μετὰ τῶν αὐτοχθόνων, πρὸς ἀπόκησιν τῆς ὁποίας αἰμῆκρηοὶ γίνονται πόλεμοι.

Ἐκτὸς τούτου αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Στάνλεϋ περιέχουσι καὶ πολλὰς ἐθνογρηφικὰς εἰδήσεις, π.χ. περὶ τῆς εὐπροσηγῶρου φυλῆς Βακόνιου, τῆς κητοικουσίας τὰς κητιτῶν τοῦ Ρουβενζόρι, ὅπου ἠναγκῆσθησαν οὗτοι νὰ κητὰφύγωσι, κητὰδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν κηληρῶν καὶ φιλοπολέμων Βαρασούρα, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Στάνλεϋ συχνοὺς ἔσχε πολέμους. Ἐκτὸς τῶν νέων, ὁ Στάνλεϋ περιγρῆφει τοὺς Οὐσογγράς καὶ Τόρους, ὡς λίαν ὑψηλοὺς αἰθίοπηκς, τὴν δὲ φυλὴν Βαχοίμαν, ὡς ἔχουσαν κηνονικὸς χηρακτῆρας καὶ δεικνύουσαν ὁμοκότητὰ τινὰ πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν. (Κ. Μ.)

Διατὶ ὁ κηραυνὸς δὲν ἐκρηγνυται ἐπὶ τῶν ἀμαξοστοικῶν τοῦ σιδηροδρόμου.

Συνηθέστατα παρὰ τοῖς ταξιδιωταῖς γεννῆται ἡ ἀπορία πῶς δὲν προσβάλλει ὁ κηραυνὸς τὰς ἀμαξοστοικίας τῶν σιδηροδρόμων, ἐν ᾧ ἐκ πρώτης ὕψεως φάνηται ὅτι οἱ σιδηροὶ οὗτοι ὄγκοι, οἱ μετὰ μεγάλης ταχύτητος κηνούμενοι ἐπὶ μεταλλικῶν ὁδῶν, ὄφειλον κατὰ προτίμησιν νὰ ἔλκωσιν καὶ νὰ προκκῶσι τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐκρηξίν τοῦ κηραυνοῦ ἐν κηιρῶ κηταιγίδος. Συμβαίνει πολλῆκις αἱ ἀμαξοστοικίαι νὰ τρέχωσι διὰ μέσου κηταιγίδων μεθ' ὅλης αὐτῶν τῆς ταχύτητος, αἱ σιδηραὶ ῥάβδοι, ἐφ' ὧν κηνοῦνται, νὰ ἐκπέμπωσιν ἠλεκτρικοὺς σπινθηρῶς εἰς μεγάλην ἔκτασιν, μεγάλη ποσότης ἠλεκτρισμοῦ νὰ ἐκρεῦγῃ ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν ἀμαξῶν καὶ νὰ σχημακτίζῃ πῆριξ αὐτῶν πυρίνους στεφάνους σελκγίζοντας καὶ περιβάλλοντας αὐτὰς ἐν εἰδει σέλαος, τὰ πάντα νὰ προκκῶσι τὴν ἐπ' αὐτῶν συσῶρευσιν μεγάλης ποσότητος ἠλεκτρισμοῦ καὶ ἐν τούτοις ὁ κηραυνὸς δὲν ἐκρηγνυται ἐπὶ τῆς ἀμαξοστοικίας.

Ἡ φαινόμενη αὕτη ἀνωμαλία ἐξηγεῖται ὡς ἐξῆς: Αἱ σιδηραὶ ῥάβδοι τῆς γρημμῆς, αἱ ὁποίαι εἶναι τοποθετημέναι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὡς ἐκ τῆς τοποθετήσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς συνδέσεως αὐτῶν τῶσον μετὰ τοῦ ἐδάφους, ὅσον καὶ πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἔνεκα τῆς ὕγρασίας

(1) Σημ. Τὸ φυτὸν τοῦτο, ἀνήκον εἰς τὰ καλαμοειδῆ, ἔχει ὕψος 16 μέτρων καὶ πάχος βραχίονος, καὶ ἀποτελεῖ δάση ἀδιάβατα ὡς ἐκ τῆς πικνότητος αὐτῶν.